

holding
ruimte&milieu
asbest
grondlogistiek
civiele techniek
opleidingen
arbo&veiligheid
legionella
milieuprojecten
handhaving
bodem
waterbeheer
geluid&trillingen
caribbean

Oriënterend ecologisch onderzoek

Oostkanaalweg te Ter Aar

projectnummer RM100028

Opdrachtgever: Volker Wessels
de heer H. Borsje
Baron de Goubertinlaan 5
2719 EN Zoetermeer

Versienummer: 1.0

Datum: 15 december 2011

Auteur: drs. S.W.M. Luiten

Controle: drs. I.M. Dias

Paraaf:

Van toepassing op de vestigingen Velsbroek en Capelle aan den IJssel

bk ruimte&milieu
Zadelmakerstraat 150
Postbus 2111
1990 AC Velsbroek
T 088 321 25 20
F 088 321 25 29

Spuikade 3
Postbus 59136
3008 PC Rotterdam
T 088 321 25 10
F 088 321 25 19

info@bkruijtmilieu.nl
www.bkruijtmilieu.nl
Rabobanknr. 1153.85.584
K.v.K. nr. 34237628

COLOFON

bk ruimte&milieu, Adviseurs in omgevingsrecht

Postbus 2111, 1990 AC Velsbroek

T: 088 321 25 20

F: 088 321 25 29

Postbus 5011, 2900 EA Capelle aan den IJssel

T: 088 321 25 10

F: 088 321 25 19

Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch op geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van bk ruimte&milieu bv.

Samenvatting

In opdracht van Volker Wessels heeft bk ruimte&milieu (bk) in november 2011 een oriënterend ecologisch onderzoek uitgevoerd ter plaatse van de locatie van een voorgenomen woningbouwplan ter hoogte van Oostkanaalweg 49B te Ter Aar. In het kader van de Flora- en faunawet (Ffw) en de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) is het noodzakelijk dat wordt onderzocht of sprake is van negatieve effecten op de beschermde natuurwaarden.

Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens om op de locatie 35 vrijstaande woningen, 7 rijwoningen en 74 garageboxen te bouwen.

Het voorgenomen initiatief kan leiden tot effecten op de aanwezige ecologische waarden ter plaatse van het projectgebied.

Doel

Bij ruimtelijke ingrepen moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten. De initiatiefnemer heeft een onderzoeksplicht en dient derhalve te beschikken over actuele flora- en faunagegevens. Voorliggende onderzoeksrapportage heeft als doel de actuele flora- en faunagegevens van het betreffende projectgebied inzichtelijk te maken, door:

- het vaststellen of beschermde planten- en diersoorten voorkomen;
- het vaststellen van effecten van het voorgenomen initiatief op eventueel aanwezige beschermde soorten en hun leefgebieden;
- het vaststellen of voor de ruimtelijke ingreep een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is;
- het inschatten van effecten van het voorgenomen initiatief op beschermde natuurgebieden.

Conclusie

Gebiedsbescherming

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, een Staatsnatuurmonument, Beschermd natuurmonument of Ecologische Hoofdstructuur. Het projectgebied is gelegen in het Nationaal Landschap het Groene Hart. Negatieve effecten op deze beschermde gebieden zijn niet te verwachten.

Soortbescherming

Algemeen

De bouwwerkzaamheden kunnen leiden tot verstoring van alle aanwezige soorten. De werkzaamheden zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling en voor algemeen voorkomende soorten is geen ontheffing nodig. Dit betekent dat voor deze algemene soorten geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft te worden verkregen bij een 'ruimtelijke ontwikkeling'.

Wel blijft voor deze soorten de zorgplicht uit de Flora- en faunawet gelden. Dit betekent dat bij de ontwikkeling, indien mogelijk, zorg wordt gedragen voor een zo min mogelijke verstoring of aantasting van deze soorten.

Zoogdieren

Ter plaatse van het projectgebied kan de aanwezigheid van de soort waterspitsmuis (tabel 3) niet worden uitgesloten. Hiervoor dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd. Indien de waterspitsmuis aanwezig blijkt te zijn, dient een ontheffing te worden aangevraagd, waarbij dient te worden vastgesteld of sprake is van een groot maatschappelijk belang en of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is.

Vogels

Voor het verstoren van broedende vogels en hun nesten wordt in de regel geen ontheffing verleend omdat een alternatief voorhanden is waardoor deze vorm van verstoring wordt vermeden, namelijk het starten van verstorende werkzaamheden buiten de broedperiode (15 maart t/m 15 juli).

Vissen

Indien demping van de watergangen plaatsvindt, dient een aanvullende visinventarisatie plaats te vinden ten behoeve van het vaststellen van eventueel aanwezige beschermde vissoorten, zoals modderkruiper en bittervoorn. Indien de watergangen onveranderd blijven, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de aanwezige vissoorten en is ontheffing niet nodig.

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Doel	6
1.3 Indeling van de rapportage	6
2 Voorgenomen initiatief	7
2.1 Situatie en ligging van het projectgebied	7
2.2 Omschrijving van het initiatief.....	8
3 Voorgaand ecologisch onderzoek	10
4 Gebiedsbescherming	11
4.1 Inleiding.....	11
4.2 Natuurbeschermingswet	11
4.2.1 Natura 2000-gebieden.....	11
4.2.2 Beschermde natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten.....	11
4.3 Wet ruimtelijke ordening.....	12
4.3.1 Ecologische Hoofdstructuur.....	12
4.3.2 Nationale Landschappen.....	13
5 Soortbescherming	14
5.1 Wet- en regelgeving.....	14
5.1.1 Flora- en faunawet	14
5.1.2 Rode Lijsten	15
5.2 Inventarisatie van de huidige natuurwaarden (soortbescherming)	16
5.2.1 Veldonderzoek.....	16
5.2.2 Archiefonderzoek	16
5.2.3 Flora.....	17
5.2.4 Vogels	17
5.2.5 Vleermuizen.....	18
5.2.6 Overige zoogdieren	19
5.2.7 Amfibieën en reptielen	20
5.2.8 Vissen	20
5.2.9 Insecten en overige fauna	21
6 Conclusie.....	22
6.1 Gebiedsbescherming.....	22
6.2 Soortbescherming.....	22
6.3 Compenserende en mitigerende maatregelen	23
7 Literatuurlijst	24

Bijlagen

- 1 Locatiefoto's
- 2 Onderzoeksmethode

1 Inleiding

In opdracht van Volker Wessels (hierna de opdrachtgever) heeft bk ruimte&milieu (bk) in november 2011 een oriënterend ecologisch onderzoek uitgevoerd ter plaatse van de locatie van een voorgenomen woningbouwplan ter hoogte van Oostkanaalweg 49B te Ter Aar. In het kader van de Flora- en faunawet (Ffw) en de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet) is het noodzakelijk dat wordt onderzocht of sprake is van negatieve effecten op de beschermde natuurwaarden.

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens om op de locatie 35 vrijstaande woningen, 7 rijwoningen en 74 garageboxen te bouwen. Het voorgenomen initiatief kan leiden tot effecten op de aanwezige ecologische waarden ter plaatse van het projectgebied.

In 2006 is een quickscan Flora- en faunawet (1) uitgevoerd ter plaatse van het projectgebied. Echter, deze is door het verstrijken van de tijd en de gewijzigde situatie op de locatie verlopen.

1.2 Doel

Bij ruimtelijke ingrepen moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten. De initiatiefnemer heeft een onderzoeksplicht en dient derhalve te beschikken over actuele flora- en faunagegevens. Voorliggende onderzoeksrapportage heeft als doel de actuele flora- en faunagegevens van het betreffende projectgebied inzichtelijk te maken, door:

- het vaststellen of beschermde planten- en diersoorten voorkomen;
- het vaststellen van effecten van het voorgenomen initiatief op eventueel aanwezige beschermde soorten en hun leefgebieden;
- het vaststellen of voor de ruimtelijke ingreep een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig is;
- het inschatten van effecten van het voorgenomen initiatief op beschermde natuurgebieden.

1.3 Indeling van de rapportage

Het oriënterend ecologisch onderzoek bestaat uit zes hoofdstukken. Hoofdstuk 2 beschrijft de ligging van het projectgebied en geeft een omschrijving van het voorgenomen initiatief. De feitelijke toetsing vindt plaats in hoofdstuk 3 en 4, waarbij respectievelijk op beschermde gebieden en beschermde soorten wordt ingegaan. In deze hoofdstukken is een beoordeling van het initiatief inzake de wet- en regelgeving opgenomen en worden conclusies getrokken met betrekking tot eventueel aanvullend onderzoek, vergunningen en ontheffingen en de daaruit voortvloeiende wettelijke benodigde compensatie en mitigatie. In hoofdstuk 5 is de conclusie opgenomen. Hoofdstuk 6 bestaat uit de literatuurlijst.

(1) Quickscan Flora- en faunawet, Oostkanaalweg, Ter Aar met projectnummer 2000, uitgevoerd door Eelerwoude B.V. in opdracht van Centraal Bodemkundig Bureau, gedateerd op 28 april 2006.

2 Voorgenomen initiatief

2.1 Situatie en ligging van het projectgebied

Het plangebied aan de Oostkanaalweg in Ter Aar (hierna: het projectgebied) ligt in de provincie Zuid-Holland. Het projectgebied ligt ingesloten tussen de bebouwde kom van Ter Aar en kassen. Het projectgebied, met een omvang van ongeveer 4 hectare, is kadastraal bekend als sectie B nummers 3835, 3836, 3193, 4415, 4417 en 3082.

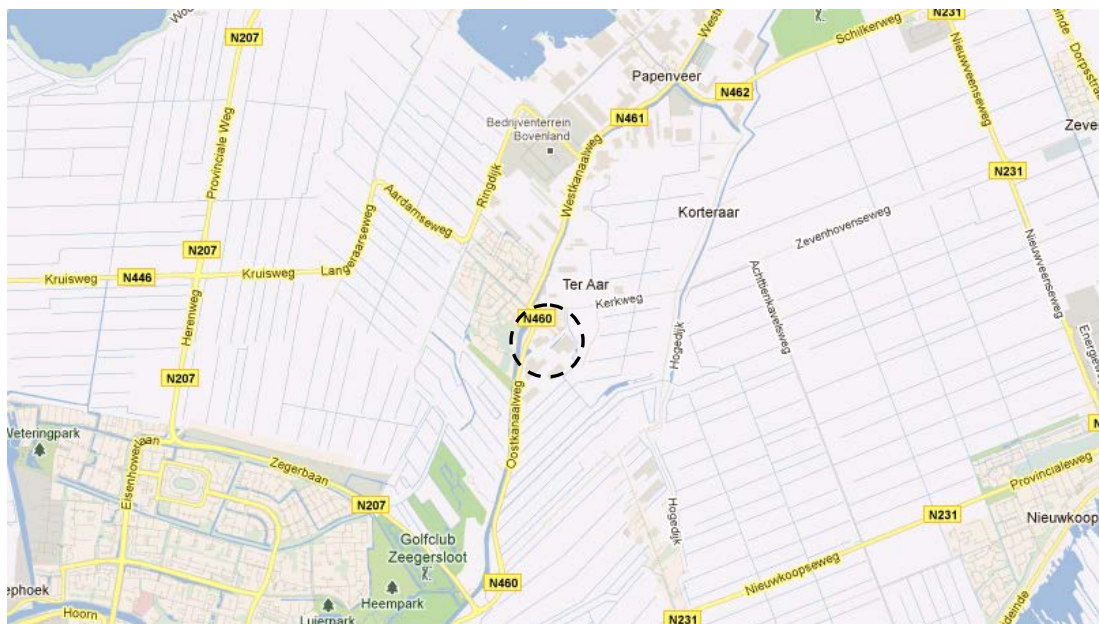
Het projectgebied was tot 2010 grotendeels bebouwd met kassen. De kassen zijn gesloopt, waarna een volledig begroeid, braakliggend terrein is ontstaan. Vooral het noordelijke deel van de locatie is drassig. Hier zijn poeltjes gelegen. Van de kassen aan de noordzijde van de locatie (ten zuiden van de woningen aan de Prinses Marijkestraat) is de staalbouwconstructie nog aanwezig. De woning van Oostkanaalweg 49B met bijbehorende tuin en de ten zuiden gelegen waterpartij behoren eveneens tot het projectgebied. Het projectgebied wordt omringd door enkele smalle watergangen, die veelal harde beschoeiingen hebben. Aan de noordzijde is een binnen het projectgebied gelegen smalle watergang aanwezig.

Het projectgebied wordt door de volgende percelen omsloten:

- aan de noordzijde: smalle watergangen en woningen met tuin van Prinses Marijkestraat en Jonkheer K.W.L. de Muraltstraat;
- aan de oostzijde: smalle watergangen, kassen, waterbassin, braakliggend land;
- aan de zuidzijde: smalle watergang, vervallen kassen en een woningen met tuin;
- aan de westzijde: woningen met tuin, de provinciale weg N460 (Oostkanaalweg) en daarachter het Aarkanaal.

In figuur 1 is de globale ligging van het projectgebied weergegeven. In bijlage 1 zijn locatiefoto's opgenomen.

figuur 1: globale ligging projectgebied (bron: google maps)

In figuur 2 is de ligging van het projectgebied op een luchtfoto weergegeven. De luchtfoto is nog van de situatie zoals deze was voor de sloop van de kassen.

figuur 2: luchtfoto projectgebied (bron: google maps)

2.2 Omschrijving van het initiatief

De opdrachtgever is voornemens om ter plaatse van het projectgebied 35 vrijstaande woningen, 7 rijwoningen en 74 garageboxen te ontwikkelen. Hierbij zal een ovaalvormig stratenpatroon worden aangelegd. Daarnaast zal in de nieuwe wijk ruimte voor groen zijn. De waterpartij ten zuiden van de woning van 49B wordt met circa 400 m² vergroot. De watergang in het projectgebied blijft bestaan.

In figuur 3 is een overzichtstekening van het voorgenomen woningbouwplan weergegeven.

figuur 3: beeld van voorgenomen woningbouw (Bron: Schippers Architecten)

3 Voorgaand ecologisch onderzoek

In 2006 is een quickscan Flora- en faunawet (1) uitgevoerd naar aanleiding van toekomstige ruimtelijke ingrepen ter plaatse van het projectgebied. Ten behoeve van de toetsing van de ontwikkelingen aan de Flora- en Faunawet was een verkennend veldbezoek uitgevoerd.

Het projectgebied was in 2006 nog bebouwd met kassen en opstallen, waartussen enkele braakliggende terreinen waren gelegen.

In 2006 zijn binnen het projectgebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen en deze werden gelet op het gebruik van het terrein ook niet verwacht.

Aan de rand van het projectgebied werd het mogelijk geacht dat de zwanebloem langs de onbeschoeide oevers zou kunnen voorkomen. Verder werden in en langs de watergang geen beschermde soorten verwacht door de relatief hoge voedselrijkdom.

In het rapport wordt geconcludeerd dat de locatie geen belangrijk gebied vormt voor algemene soorten. Aangezien er geen beschermde soorten zijn aangetroffen, wordt nader onderzoek niet noodzakelijk geacht. Voor aangetroffen vogelsoorten dient geen ontheffing te worden aangevraagd indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Voor de mogelijk aanwezige zwanebloem hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd, indien zorgvuldig wordt gewerkt.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Inleiding

Gebieden met bijzondere natuurwaarden zijn in Nederland wettelijk en/of planologisch beschermd. Hierbij gaat het om gebieden die bescherming genieten op basis van de Natuurbeschermingswet de Natura 2000-gebieden, de Beschermden natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten, de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur (Nota Ruimte, Streekplan of provinciaal Structuurplan), bosgebieden die vallen onder de Boswet en andere in bestemmingsplannen aangeduide gebieden.

Bij veranderingen in de ruimtelijke ordening is een goede ruimtelijke afweging van belang om te bezien of het beoogde initiatief een negatieve invloed heeft op beschermde (natuur)gebieden in de regio. Dat beschermde natuurgebieden ook buiten de grenzen zijn beschermd, wordt de externe werking genoemd. Er is sprake van externe werking indien activiteiten negatieve effecten hebben op de natuurwaarden van beschermde gebieden.

Onderstaande paragrafen beschrijven de mogelijke effecten van het project op beschermde gebieden. De soortbescherming is opgenomen in hoofdstuk 4.

4.2 Natuurbeschermingswet

4.2.1 Natura 2000-gebieden

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn wegens de aanwezigheid van bepaalde zeldzame en kwetsbare soorten en habitattypen (de zogenaamde kwalificerende waarden). De bescherming ervan is geregeld in de Natuurbeschermingswet. Overheden dienen de kwaliteit van deze gebieden te waarborgen, waarbij deze aangewezen waarden centraal staan. Deze kwaliteit is mede afhankelijk van de omgeving. Invloeden buiten het gebied kunnen een negatief effect hebben op de natuurwaarden binnen het gebied. Zo kunnen ontwikkelingen op korte afstand kwalificerende soorten in het Natura 2000-gebieden verstoren of verontrusten (externe werking van de bescherming).

Het projectgebied ligt niet binnen of nabij (straal van 3 kilometer) een Natura 2000-gebied. Gezien de ligging van het projectgebied, de afstand tot een Natura 2000-gebied en de aard van het tussenliggende gebied zijn negatieve effecten als gevolg van de toekomstige bestemming en de (tijdelijke) bouwwerkzaamheden op deze gebieden en hun instandhoudingsdoelen niet aan de orde, een voortoets of passende beoordeling is niet nodig.

4.2.2 Beschermden natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten

Het projectgebied ligt niet binnen of nabij (straal van 3 kilometer) een Beschermden natuurmonument en Staatsnatuurmonument. Negatieve effecten als gevolg van het voorgenomen initiatief zijn niet te verwachten.

4.3 Wet ruimtelijke ordening

De gebiedsbescherming komt in de provinciale Structuurvisie tot uiting door de aangegeven Ecologische Hoofdstructuur (EHS) gebieden. Bij ruimtelijke plannen dient hieraan te worden getoetst. De Wet ruimtelijke ordening verplicht gemeenten voor het gehele grondgebied een bestemmingsplan te hebben. Het bestemmingsplan dient juridisch in overeenstemming te zijn met het (provinciale) ruimtelijk beleid. Twee beleidsonderwerpen kunnen van invloed zijn op bestemmingsplannen, de Ecologische Hoofdstructuur en de Nationale Landschappen.

Op de gronden van het projectgebied geldt op dit moment het bestemmingsplan "glastuinbouwgebieden", vastgesteld door de gemeenteraad van Ter Aar op 2 juli 1992 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op 16 februari 1993. De gronden hebben hier de bestemming "Agrarische doeleinden" en de subbestemming "glastuinbouwbedrijven ag". Het realiseren van woningen is in strijd met de vigerende bestemming "Agrarische doeleinden". Om het voorgenomen initiatief te kunnen realiseren, is een herziening van het huidige bestemmingsplan noodzakelijk en daarvoor is op 12 oktober 2011 het document "Voorontwerp Bestemmingsplan, Ter Aar, Oostkanaalweg" voor gemeente Nieuwkoop opgesteld met kenmerk RM100028.

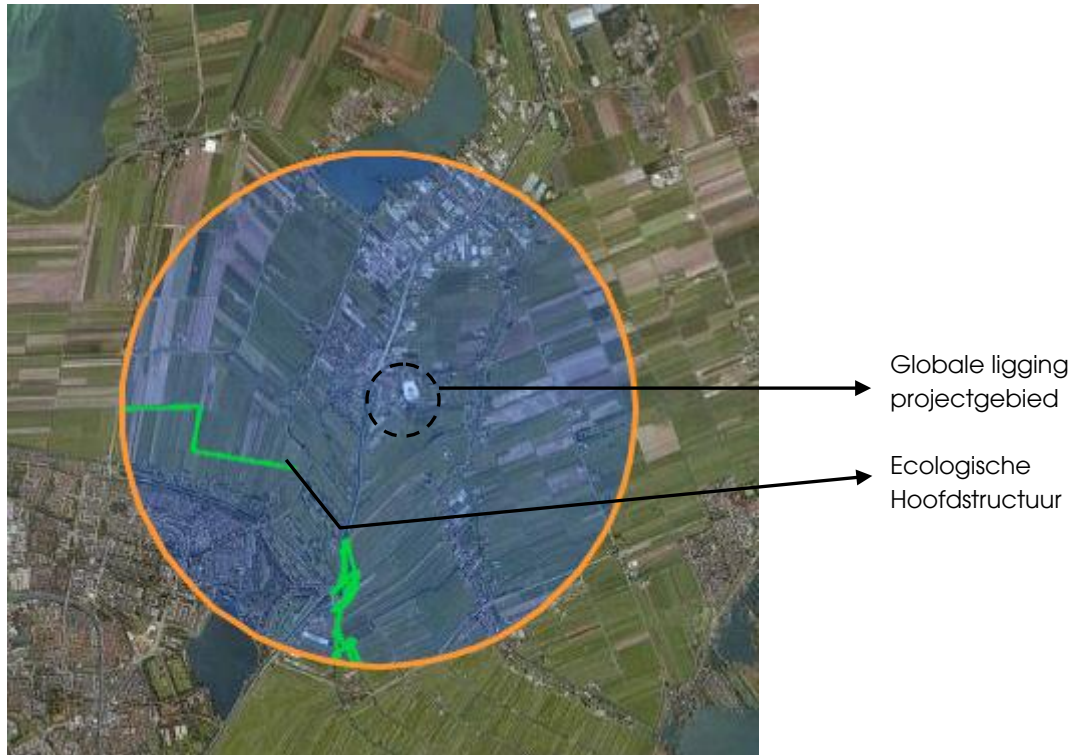
Op 2 juli 2010 stelde Provinciale Staten de Provinciale Structuurvisie, Visie op Zuid-Holland (PSV) op. Hierin is de "Functiekaart 2020" in opgenomen. Het projectgebied is ingetekend in de als stads- en dorpsgebied aan de rand van glastuinbouwgebied dat eveneens als transformatiegebied is ingetekend.

4.3.1 Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan in 1990 en uitgewerkt door de provincies. De EHS is een aaneengesloten of met elkaar in verbinding staand stelsel van belangrijke Nederlandse natuurgebieden. De EHS is veel groter dan de voorgestelde Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden. In de Structuurvisie is de EHS op provinciaal niveau uitgewerkt (PEHS). De EHS omvat kerngebieden (natuureservaten), natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones.

Het projectgebied is geen onderdeel van en ligt ook niet in de nabijheid van (een verbindingzone van) de Ecologische Hoofdstructuur. Het projectgebied betreft bestaand bebouwd gebied. In onderstaande figuren is de ligging van het projectgebied ten opzichte van de EHS weergegeven. De dichtstbijzijnde EHS is op een afstand van circa 1 km. Negatieve effecten als gevolg van het voorgenomen initiatief zijn niet te verwachten.

**figuur 4: ligging projectgebied ten opzichte van de EHS (bron:
<http://www.synbiosys.alferra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>)**

4.3.2 Nationale Landschappen

Nationale Landschappen zijn gebieden met internationale zeldzame en nationaal kenmerkende kwaliteiten op landschappelijk, cultuurhistorisch en natuurlijk gebied. Deze kwaliteiten moeten worden behouden, duurzaam worden beheerd en worden versterkt.

Er is ruimte voor ten hoogste de natuurlijke bevolkingsgroei. De provincies zijn verantwoordelijk voor de uitwerking van het beleid van de Nationale Landschappen.

Het projectgebied is gelegen in het Nationaal Landschap het Groene Hart. Het Groene Hart heeft unieke landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten. Maar ook andere (economische) functies vragen om ontwikkelingsruimte. Uitgangspunt voor het Groene Hart is de uitwerking van een kwaliteitszoning. In de kwaliteitszoning komen diverse deelgebieden samen; soms gericht op groene ontwikkeling met beperkingen voor bouwactiviteiten, soms gericht op kwaliteitsverbeteringen aanbod van ontwikkelruimte. Ter plaatse van het projectgebied wordt een bestaand kassengebied getransformeerd tot woongebied binnen de stedelijke contour van de kern Ter Aar. De specifieke landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van het Groene Hart worden niet aangetast.

5 Soortbescherming

5.1 Wet- en regelgeving

5.1.1 Flora- en faunawet

De nationale regelgeving met betrekking tot de bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. De Flora- en faunawet vervangt daarmee de Vogelwet (1936), de Jachtwet en hoofdstuk V van de Natuurbeschermingswet. In de Flora- en faunawet is tevens de soortbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd.

De Flora- en faunawet beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren, alsmede hun directe leefomgeving. Dit gebeurt onder meer door middel van:

- een algemene zorgplicht;
- enkele verbodsbepalingen.

Algemene zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat uit van de 'algemene zorgplicht' (artikel 2). Zorgplicht bestaat uit voorzichtig omgaan met soorten en een onderzoeksplicht.

Verbodsbepalingen

Op grond van de Flora- en faunawet (artikelen 8 tot en met 12) is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te beschadigen. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd. Tevens is het verboden om nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Onder specifieke voorwaarden is het mogelijk ontheffing aan te vragen.

Op 23 februari 2005 is het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet in werking getreden. Een ontheffing is niet noodzakelijk indien de ruimtelijke ingreep uitgevoerd kan worden zonder dat schadelijke effecten optreden voor beschermde soorten.

Vrijstellingsregeling

Voor reguliere voorkomende werkzaamheden (bestendig beheer, onderhoud en gebruik) en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu in veel gevallen een vrijstellingsregeling. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling. De soorten zijn onderverdeeld in drie tabellen overeenkomstig de brochure "Buiten aan het werk" van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit.

Tabel 1 - Algemene soorten: algemene vrijstelling of ontheffing

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als deze soorten voorkomen en de werkzaamheden betreffen reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen dan geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn genoemd in Bijlage 4 Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet.

Tabel 2 - Overige soorten: vrijstelling met ontheffing

Deze soorten hebben een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als de werkzaamheden reguliere werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen betreffen en een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode voorhanden is. Als er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, dan moet vooraf een ontheffing worden aangevraagd.

Een gedragscode beschrijft de basisvoorwaarden die nodig zijn om maatregelen zodanig zorgvuldig uit te voeren dat zwaarder beschermde soorten daarbij niet geschaad worden, althans dat eventuele schade aan zwaarder beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft.

Tabel 3 - Soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/uitgebreide toets

Bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. Deze soorten zijn genoemd in Bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten en de Europees beschermde soorten bijlage IV van de Habitatrichtlijn.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgenomen. Voor broedvogels geldt een algehele bescherming, waarbij het verboden is om nesten, holen of voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Dit betekent dat het in praktijk gedurende het broedseizoen niet is toegestaan om werkzaamheden in een gebied te starten die bedreigend zijn voor broedvogels.

Ontheffingsaanvraag

Indien de vrijstellingsregeling niet van toepassing is, kan een ontheffing van de Flora- en faunawet worden aangevraagd. Afhankelijk van de aanwezige soorten wordt de aanvraag onderworpen aan een lichte of uitgebreide toets.

Omdat tabel-1-soorten op voorhand zijn vrijgesteld, wordt in voorliggende rapportage in het bijzonder aandacht besteed aan de tabel-2- en tabel-3-soorten. Voor de licht beschermde soorten wordt automatisch vrijstelling verkregen bij de uitvoer van ruimtelijke plannen. Voor deze soorten is wel de zorgplicht van toepassing.

Algemene zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat uit van de 'algemene zorgplicht' (artikel 2). Zorgplicht bestaat uit voorzichtig omgaan met soorten en een onderzoeksplicht.

5.1.2 Rode Lijsten

Nederland heeft voor een aantal bedreigde en kwetsbare planten- en diergroepen Rode Lijsten samengesteld (Ministerie van LNV 2004). De doelstelling van de Rode Lijst is het bieden van duurzame bescherming aan een soort en zijn leefgebied. De Rode Lijst bestaat uit Nederlandse soorten die wegens hun aantalverloop of kwetsbaarheid speciale aandacht nodig hebben om hun voorkomen in ons land veilig te stellen. Hoewel de Rode Lijsten officieel door het ministerie van LNV zijn vastgesteld, hebben ze geen juridische status. Een aantal Rode Lijstsoorten is ondergebracht in de Flora- en faunawet.

5.2 Inventarisatie van de huidige natuurwaarden (soortbescherming)

Het onderzoek is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus-branchevereniging. Deze code richt zich op goed opdrachtnemerschap en maatschappelijk verantwoord ondernemen (Netwerk Groene bureaus, 2005).

Om de ecologische betekenis van het projectgebied inzichtelijk te maken, is gekeken naar de ecologische betekenis van het projectgebied in relatie tot de (beschermde gebieden in de) omgeving en naar de te beschermen dier- en plantensoorten in het projectgebied zelf.

De natuurwaarden van het projectgebied zijn beschreven aan de hand van de literatuurstudie en aan de hand van de verzamelde gegevens tijdens de veldinventarisatie.

5.2.1 Veldonderzoek

Het veldonderzoek heeft de vorm van een biotooponderzoek. Op basis van een algemene beoordeling wordt de potentiële geschiktheid van het projectgebied vastgesteld voor het voorkomen van beschermde soorten en soortengroepen. Hierbij is gelet op biotoopkenmerken, aanwezige vegetatie, de bedekkingsgraad en de vochtigheidsgraad. Uiteraard is ook naar de aanwezigheid van beschermde soorten gekeken.

Als gevolg van het oriënterende karakter van het onderzoek heeft eenmaal een 'integraal' veldbezoek plaatsgevonden. In tabel 1 zijn de gegevens samengevat van het uitgevoerde veldbezoek en de weersgesteldheid. Het weer vormde geen belemmering voor het veldonderzoek.

De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door de heer drs. S.W.M. Luiten, ecooloog bij bk.

tabel 1: uitgevoerde veldbezoek en weersgesteldheid (bron: KNMI, weerstation De Bilt)

Datum	Aanvang bezoek (uur)	Temperatuur (gemiddeld)	Wind (overheersende richting)	Bewolking
22 november 2011	11.30	3,4 °C	OZO 1	Half tot zwaar bewolkt

5.2.2 Archiefonderzoek

Behoudens het oriënterend veldonderzoek is tevens gebruikgemaakt van beschikbare gegevens van derden. Voor het onderzoek zijn conform de Flora- en faunawet gegevens geraadpleegd die niet ouder zijn dan 10 jaar.

5.2.2.1 Waarneming.nl

Waarneming.nl werkt samen met meerdere instanties (PGO's, vogelwerkgroepen, et cetera) in het streven naar één centraal loket voor natuurwaarnemingen in Nederland.

5.2.2.2 Beschikbare verspreidingsatlassen

Met behulp van beschikbare verspreidingsatlassen (zoogdieren, reptielen en amfibieën, libellen en broedvogels) is nagegaan in hoeverre diverse beschermde soorten ook daadwerkelijk verwacht kunnen worden in de omgeving van het betreffende projectgebied.

5.2.3 Flora

Archiefonderzoek

Uit de beschikbare gegevens zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten ter plaatse van het projectgebied.

Veldonderzoek

Bij de inventarisatie van flora is vooral gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten.

Het noordelijke deel van het projectgebied is drassig. Door het intensieve gebruik van de locatie is de bodem voedselrijk. Een dergelijk biotoop vormt geen potentiële groeiplaats voor de meeste beschermde soorten. De begroeiing bestaat dan ook uit plantensoorten die op vochtige en voedselrijke plekken voorkomen. Ter plaatse van het projectgebied zijn algemeen voorkomende plantensoorten aangetroffen zoals zwarte els, liesgras, grote brandnetel, lisdodde, gewone braam, riet, engels raaigras en klein hoefblad. Er zijn uitgedroogde exemplaren aangetroffen van de zwanebloem, een tabel-1-soort.

Rondom de waterpartij en in de tuin behorende bij het perceel van Oostkanaalweg 49b zijn diverse boomsoorten zoals berk, wilg en hazelaar aanwezig.

Effecten

De zwanebloem betreft een tabel-1-soort. In het kader van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen is het niet noodzakelijk voor deze soort ontheffing aan te vragen, hiervoor geldt vrijstelling. Omdat behalve de zwanebloem geen beschermde plantensoorten worden verwacht in het projectgebied, is voor flora geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig.

Indien bomen ter plaatse van het projectgebied gekapt dienen te worden en deze niet in de "lijst van beschermwaardige bomen gemeente Nieuwkoop" (zie Algemene plaatselijke verordening Nieuwkoop 2009 1e wijziging besluit 11 februari 2010, nr. 2010-0024) zijn opgenomen, hoeft geen kapontheffing te worden aangevraagd.

5.2.4 Vogels

Archiefonderzoek

Nabij het projectgebied zijn waarnemingen vastgelegd van algemene soorten als knobbelzwaan, fuut, putter en visdief.

Veldonderzoek

Tijdens de veldinventarisatie zijn de vogelsoorten havik, koolmees en merel waargenomen. In het gebied zullen watervogels zoals meerkoet, waterhoen en de knobbelzwaan kunnen voorkomen. Het gebied is met de bomen bij de woning en de waterpartij, het riet bij de watergangen en de dichte begroeiing op het overgrote deel van het projectgebied geschikt als broedplaats voor vogels.

Effecten

Als gevolg van het voorgenomen initiatief gaat potentieel broedgebied verloren. Tijdens de werkzaamheden biedt de directe omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden. Op de langere termijn worden geen negatieve effecten verwacht.

In het kader van de Flora- en faunawet is het verboden om nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Dit betreft voor de meeste vogelsoorten de in gebruik zijnde

broedplaatsen. Daardoor geldt voor die soorten een bescherming gedurende de broedperiode, maar niet daarbuiten. Het gaat dan om weidevogels en andere soorten met een tijdelijke verblijfplaats (zoals merel, roodborst en houtduif). Binnen het projectgebied zijn geen vogels aangetroffen met vaste verblijfplaatsen die het gehele jaar worden gebruikt en daardoor jaarrond bescherming genieten. Deze worden ook niet verwacht.

Er treden geen conflicten op met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits de verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt vermeden. Dat is mogelijk door de versturende werkzaamheden te laten plaatsvinden of te starten buiten het broedseizoen van de betreffende soorten. Om te voorkomen dat vogels hun nesten in het projectgebied gaan maken, kunnen maatregelen worden getroffen om dit te voorkomen. Wanneer tijdens de werkzaamheden toch broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord, dienen de werkzaamheden te worden gestaakt tot na het einde van de broedperiode.

De broedperiode van de meeste soorten ligt tussen 15 maart en 15 juli. Soorten als Kieviet en scholekster kunnen een vroegere start van het broedgedrag vertonen (vanaf 1 maart). (Oever)zwaluwen kunnen tot in september broeden. Indien de werkzaamheden in het broedseizoen zijn gepland, zijn aanvullende voorzorgsmaatregelen nodig.

5.2.5 Vleermuizen

Archiefonderzoek

Uit het archiefonderzoek zijn geen recente waarnemingen bekend van vleermuizen nabij of ter plaatse van het projectgebied.

Veldonderzoek

Als gevolg van het oriënterende karakter van het onderzoek en de tijdstip van het jaar heeft geen avondbezoek met batdetector plaatsgevonden ten behoeve van het vaststellen van foeragerende en/of langsvliegende vleermuizen. Ter plaatse van het projectgebied zijn geen vaste rust- en/of verblijfplaatsen voor vleermuizen aangetroffen. De woning van Oostkanaalweg 49b was ten tijde van het veldbezoek bewoond. Het is niet aannemelijk dat vleermuizen zich hebben gevestigd in de woning. Op het overig deel van het projectgebied is geen bebouwing aanwezig die als verblijfplaats voor vleermuizen kan dienen. In de bomen langs de waterpartij en bij de woning zijn geen holten aangetroffen die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Op basis van de gegevens van het projectgebied is niet uit te sluiten dat het projectgebied geschikt foerageergebied voor vleermuizen betreft, dan wel dat er trekroutes op aanwezig zijn in de vorm van lijnvormige trajecten, zoals sloten.

Effecten

Alle vleermuissoorten worden beschouwd als extra te beschermen soorten (tabel 3). Ontheffing voor deze soorten kan alleen worden verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige instandhouding daarvan.

Foerageergebied

Hoewel op basis van het uitgevoerde onderzoek uitgesloten kan worden dat ter plaatse van het projectgebied verblijfplaatsen voorkomen, is het gebruik van het projectgebied en de directe omgeving door vleermuizen niet bekend.

Het projectgebied wordt beperkt geschikt geacht als foerageergebied als gevolg van de geografische ligging naast een drukke weg, woonwijk en kassen en de beperkte aanwezigheid van lijnvormige landschapselementen. Vleermuizen volgen tijdens foerageervluchten lijnvormige landschapselementen, zoals watergangen, bomenrijen en houtwallen. Na realisatie van het voorgenomen initiatief wordt het open karakter van het

projectgebied niet behouden. Indien de aanwezige watergangen niet worden gedempt, blijven deze aanwezige lijnvormige trajecten bestaan.

Foerageergebieden van vleermuizen zijn alleen beschermd indien deze van belang zijn voor de duurzame staat van instandhouding van een populatie. Vertaald naar voorliggende situatie betekent dit dat de werkzaamheden van het project naar verwachting geen significant negatieve effecten hebben op populaties van vleermuizen, omdat in de omgeving van het projectgebied voldoende alternatieve geschikte foerageergebieden aanwezig zijn.

Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

5.2.6 Overige zoogdieren

Archiefonderzoek

Op basis van gegevens van het vooronderzoek is de verwachting dat ter plaatse van het projectgebied in algemene zoogdiersoorten voorkomen zoals dwergspitsmuis, huismuis, veldmuis, egel en mol (tabel 1). Circa 6 km ten oosten van de locatie leven bij de Nieuwkoopse plassen populaties van de noordse woelmuis. Daarnaast is recentelijk circa 3 km ten zuiden van de locatie nabij de Zegerplas in Alphen aan den Rijn de waterspitsmuis aangetroffen.

Veldonderzoek

Tijdens het veldonderzoek zijn geen sporen van zoogdieren aangetroffen. Het projectgebied is een geschikt biotoop voor (kleine) grondgebonden zoogdieren, met name muizensoorten.

De locatie lijkt geschikt te zijn als leefgebied van de noordse woelmuis (tabel 3). Het is echter niet waarschijnlijk dat de noordse woelmuis vanuit het gebied van de Nieuwkoopse plassen zal trekken naar het projectgebied. Ter plaatse van de Nieuwkoopse plassen is voldoende ruimte voor de populaties om uit te breiden. Daarnaast is het vanwege de afstand en de tussen de gebieden gelegen provinciale weg N231 niet aannemelijk dat noordse woelmuizen de oversteek hebben kunnen maken. Op basis van deze gegevens is het aannemelijk dat de noordse woelmuis niet in het projectgebied leeft.

Op de locatie kan de aanwezigheid van de waterspitsmuis (tabel 3) niet worden uitgesloten. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig is en waar binnen een straal van 500 meter water is te vinden. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooi op te eten. Het projectgebied bevat deze elementen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van aanwezigheid van de waterspitsmuis aangetroffen, zoals leeg gevreten slakkenhuisjes. Om vast te stellen of de waterspitsmuis zich in het projectgebied bevindt, dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd.

Effecten

In het projectgebied en omgeving komen verschillende grondgebonden zoogdieren voor, die kenmerkend zijn voor het landschap, maar licht beschermd zijn in het kader van de Flora- en faunawet. Er geldt derhalve geen ontheffingsplicht. Wel geldt de algemene zorgplicht om populaties in stand te houden. Als gevolg van het initiatief wordt een gedeelte van het leefgebied van kleine grondgebonden zoogdieren (tabel-1-soorten: algemene soorten) afgenomen (habitatvernietiging). Voor deze soorten wordt in het kader van ruimtelijke

ingrepen vrijstelling verleend, zodat hier kan worden volstaan te melden dat deze soorten tijdens de werkzaamheden aangewezen zijn op een kleiner leefgebied.

Op de locatie kan de aanwezigheid van de waterspitsmuis (tabel 3) niet worden uitgesloten. Indien de waterspitsmuis ter plaatse van het projectgebied aanwezig is, zal in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling ontheffing dienen te worden aangevraagd. Om vast te stellen of de waterspitsmuis zich in het projectgebied bevindt, dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd.

5.2.7 Amfibieën en reptielen

Archiefonderzoek

Nabij het projectgebied zijn waarnemingen bekend van de kleine watersalamander bekend. Waarnemingen van reptielen zijn niet bekend.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan het (mogelijk) voorkomen van amfibieën en reptielen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën of reptielen aangetroffen. De meeste soorten amfibieën zijn in winterslaap in de periode oktober tot maart en dus is de kans dat deze konden worden aangetroffen op 22 november zeer gering.

Op basis van de terreinkenmerken wordt aangenomen dat ter plaatse van het projectgebied ten hoogste de meest algemene amfibiesoorten voorkomen. Het gebied wordt niet geschikt geacht als leefgebied voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is een pioniersoort die zich over het algemeen voortplant in ondiepe, bij voorkeur geheel vegetatielose, meestal tijdelijke watertjes. Opspuiterreinen, braakliggende terreinen en stadsuitbreidingsterreinen zijn plaatsen waar de soort vaak voorkomt. De rugstreeppad kan zich dan gedurende enkele jaren handhaven, maar als gevolg van het begroeid raken van het terrein (of verdergaande bebouwing) zal de soort verdwijnen. Indien een exemplaar in het projectgebied wordt aangetroffen, betreft dit een doortrekkend exemplaar op zoek naar geschikt biotoop.

Effecten

Ter plaatse van het projectgebied worden ten hoogste de algemene soorten amfibiesoorten reptielsoorten verwacht. Het is zeer onwaarschijnlijk dat het project negatieve effecten heeft op amfibieën en reptielen. Een ontheffing voor amfibieën en reptielen is niet nodig.

5.2.8 Vissen

Archiefonderzoek

Er zijn geen gegevens over vissen in het projectgebied bekend.

Veldonderzoek

Wegens het oriënterende karakter van het onderzoek is geen visinventarisatie uitgevoerd. In het projectgebied zijn een grote waterpartij en smalle watergangen aanwezig. In de watergangen kunnen bittervoorn en kleine modderkruiper voorkomen.

Effecten

Indien demping van de watergangen plaatsvindt, dient een aanvullende visinventarisatie plaats te vinden ten behoeve van het vaststellen van eventueel aanwezige beschermde vissoorten, zoals modderkruiper en bittervoorn. Indien de watergangen onveranderd blijven, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de aanwezige vissoorten en is ontheffing niet nodig.

5.2.9 Insecten en overige fauna

Archiefonderzoek

Uit het archiefonderzoek komen geen gegevens naar voren over beschermde dagvlinders, nachtvlinders, libellen, sprinkhanen en overige gewervelde ter plaatse van het projectgebied.

Twaalf van de twintig beschermde dagvlindersoorten van tabel 2 of 3 van de Flora- en faunawet zijn verdwenen uit Nederland. Vijf van deze soorten komen voor in Zuid-Limburg, één soort in Drenthe en één soort in Overijssel. De beschermde soort die in het westen van Nederland kan voorkomen, is heideblauwtje. Bekend is dat de soort voorkomt op Texel en Terschelling (KNNV, 2002).

Veldonderzoek

De kans dat beschermde of bedreigde vlinders en libellen voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat. Tijdens de inventarisatie is gelet op de aanwezigheid van een geschikt biotoop. Op basis van het biotoop is het voorkomen van beschermde vlindersoorten en libellen nagenoeg uit te sluiten.

Effecten

Negatieve effecten op beschermde insecten worden niet verwacht en ontheffing is niet nodig.

6 Conclusie

6.1 Gebiedsbescherming

In hoofdstuk 4 is de gebiedsbescherming behandeld waarbij getoetst is in hoeverre het voorgenomen initiatief beschermde gebieden beïnvloedt of daar negatieve effecten op heeft. Daaruit kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het voorgenomen initiatief heeft geen invloed op in de nabijheid gelegen Natura 2000-gebieden, Beschermde natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten. Een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet benodigd.
- Ten behoeve van het voorgenomen initiatief gelden geen beperkingen vanuit het Nationaal Landschap.
- Het voorgenomen initiatief stuit niet op bezwaren in verband met de (P)EHS of de Boswet.

6.2 Soortbescherming

Algemeen

De bouwwerkzaamheden kunnen leiden tot verstoring van alle aanwezige soorten. Voor deze ingrepen is geen ontheffing nodig voor de soorten uit tabel 1 waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet geldt. Dit betekent dat geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft te worden verkregen bij een 'ruimtelijke ontwikkeling'. De werkzaamheden zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling en voor algemeen voorkomende soorten is geen ontheffing nodig.

Wel blijft voor deze soorten de zorgplicht uit de Flora- en faunawet gelden. Dit betekent dat bij de ontwikkeling, indien mogelijk, zorg wordt gedragen voor een zo min mogelijke verstoring of aantasting van deze soorten.

Indien bomen ter plaatse van het projectgebied gekapt dienen te worden en deze niet in de "lijst van beschermwaardige bomen gemeente Nieuwkoop" (zie Algemene plaatselijke verordening Nieuwkoop 2009 1e wijziging besluit 11 februari 2010, nr. 2010-0024) zijn opgenomen, hoeft geen kapontheffing te worden aangevraagd.

Vogels

Voor het verstoren van broedende vogels en hun nesten wordt in de regel geen ontheffing verleend omdat er een alternatief voorhanden is waardoor deze vorm van verstoring wordt vermeden, namelijk het starten van verstorende werkzaamheden buiten de broedperiode (15 maart t/m 15 juli).

Zoogdieren

Op de locatie kan de aanwezigheid van de waterspitsmuis (tabel 3) niet worden uitgesloten. Indien de waterspitsmuis ter plaatse van het projectgebied aanwezig is, zal in het kader van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling ontheffing dienen te worden aangevraagd. Om vast te stellen of de waterspitsmuis zich in het projectgebied bevindt, dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd.

Op basis van het voorliggende onderzoek wordt geconcludeerd dat aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van de waterspitsmuis uitgevoerd dient te worden. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden voordat met de bouwwerkzaamheden wordt begonnen. Naar

aanleiding van de resultaten van het aanvullend onderzoek wordt vastgesteld of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet voor de waterspitsmuis dient te worden aangevraagd.

Indien een ontheffing dient te worden aangevraagd, dient te worden vastgesteld of sprake is van een groot maatschappelijk belang en of de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet in het geding is.

Voor het aanvullend onderzoek naar de waterspitsmuis verdient het de aanbeveling de protocollen van de Zoogdierverseniging VZZ te gebruiken. De werkwijze uit deze protocollen wordt door het bevoegd gezag als afdoende beschouwd.

Vissen

Indien demping van de watergangen plaatsvindt, dient een aanvullende visinventarisatie plaats te vinden ten behoeve van het vaststellen van eventueel aanwezige beschermde vissoorten, zoals modderkruiper en bittervoorn. Indien de watergangen onveranderd blijven, zijn geen negatieve effecten te verwachten op de aanwezige vissoorten en is ontheffing niet nodig.

6.3 Compenserende en mitigerende maatregelen

Alle in Nederland voorkomende wilde vogelsoorten met uitzondering van de exoten (en hun broedgebied) worden in het kader van de Flora- en faunawet als extra te beschermen soorten beschouwd. Voor mogelijke schade toegebracht aan broedvogels kan geen ontheffing worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet (behalve bij een aantal uitzonderingen zoals een groot algemeen belang).

Werkzaamheden waarbij broedvogels worden verstoord of aangetast, mogen niet worden uitgevoerd. Indien de werkzaamheden in het broedseizoen zijn gepland die verstorend kunnen zijn voor de broedvogels, zijn aanvullende voorzorgsmaatregelen nodig¹. Om broedvogels te voorkomen, wordt voorafgaand aan het broedseizoen het perceel geïnundeerd.

¹ Indien vlak voor de start van de werkzaamheden broedvogels worden geïnventariseerd en daar rekening mee wordt gehouden, zijn sommige werkzaamheden toelaatbaar. Een andere mogelijkheid is het voorkomen van broedgevallen.

7 Literatuurlijst

- KNNV, red. Dijkstra et. al, 2002, De Nederlandse Libellen (Odonata), 440 p.
- KNNV, red. Janssen, J.A.M. en Schaminée, J.H.J., 2004, Soorten van de Habitatrichtlijn, Utrecht, 112p.
- Netwerk groene bureaus ethische code, zie www.natuurnet.nl/ngb/NGBinfobundel.pdf. februari, 2005.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, 01-03-2011, Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!
- www.ravon.nl.
- www.waarneming.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- Website van ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
- Algemene plaatselijke verordening Nieuwkoop 2009 1^e wijziging besluit 11 februari 2010, nr. 2010-0024

Bijlage

1 Locatiefoto's

Aantal pagina's: 7

Foto 1. Zicht op projectgebied in noordoostelijke richting. Links op de foto is de woning van Oostkanaalweg 49a zichtbaar.

Foto 2. Zicht op oostelijke deel van het projectgebied.

Foto 3. Zicht op het perceel van Oostkanaalweg 49b vanuit oostelijke richting.

Foto 4. Zicht op de noordwestelijke rand van het projectgebied vanuit zuidwestelijke richting met de bouwvallige kassen en de woningen van Prinses Marijkestraat op de achtergrond.

Foto 5. Zicht op de noordoostelijke rand van het projectgebied vanuit noordwestelijke richting met links de woningen van Jonkheer K.W.L. Muraltstraat en op de achtergrond de kassen op aangrenzende percelen.

Foto 6. Zicht op zuidoostelijke rand van het projectgebied vanuit noordoostelijke richting met links kassen van aangrenzend perceel.

Foto 7. Zicht op de waterpartij op het zuidwestelijke deel van het projectgebied vanuit noordoostelijke richting.

Foto 8. Zicht op het noordoostelijke deel van het projectgebied.

Foto 9. Zicht op centraal deel van projectgebied in westelijke richting. Goed zichtbaar op de foto is de drassigheid van het gebied.

Foto 10. Zicht op de meest zuidwestelijke rand van het projectgebied in noordwestelijke richting. Links zijn kassen van aangrenzende percelen zichtbaar en op de achtergrond de woning van Oostkanaalweg 50.

Foto 11. Zicht op centraal deel van projectgebied in noordelijke richting.

Foto 12. Zicht op de noordelijke rand van het projectgebied in noordelijke richting.

Foto 13. Zicht op noordoostelijk deel van projectgebied in noordelijke richting. Goed zichtbaar op de foto is de drassigheid van het gebied.

Foto 14. Zicht op de noordelijke rand van het projectgebied in noordwestelijke richting.

Bijlage

2 Onderzoeksmethode

Aantal pagina's: 2

Integraal veldonderzoek

Algemeen

De interessante delen van het projectgebied zijn nader onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten of sporen daarvan door middel van het omkeren van tegels, planken en boomstronken, gehoor, letten op voetprinten en uitwerpselen, et cetera.

Flora

Bij de inventarisatie van de flora is gelet op biotoopkenmerken en zijn planten geïnventariseerd.

Vogels

Tijdens de veldinventarisaties worden aanwezige vogels op zicht en geluid waargenomen.

Zoogdieren

Algemeen

Tijdens het veldbezoek aan het projectgebied zijn alle waarnemingen van zoogdieren genoteerd. Hierbij is gelet op sporen (prenten, keutels, haren en dergelijke) die op de aanwezigheid van zoogdieren kunnen duiden. Tevens is aandacht besteed aan het voorkomen van verblijfplaatsen van kleine zoogdieren, zoals muizenholen en molshopen. Als gevolg van het oriënterende karakter van het onderzoek zijn geen vallen geplaatst ten behoeve van een inventarisatie.

Vleermuizen

Wegens het oriënterende karakter van het onderzoek is geen avondbezoek met behulp van een batdetector uitgevoerd naar het voorkomen van foeragerende (jagende) en laagvliegende vleermuissoorten.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan het (mogelijk) voorkomen van amfibieën en reptielen. Gewerkt is conform de door RAVON opgestelde handleiding¹. Een avond- en/of nachtbezoek ten behoeve van amfibieën en reptielen is niet uitgevoerd.

De voortplantingsplaatsen van amfibieën worden in de meeste gevallen gevormd door sloten en enkele geïsoleerde wateren als vijvers en poelen. Mogelijke landbiotopen zijn onderzocht op de aanwezigheid van amfibieën door het omdraaien van stronken, planken, stenen en dergelijke om eronder verschuilende dieren op te sporen.

Reptielen

Ten behoeve van de inventarisatie van reptielen is gewerkt conform de door RAVON opgestelde handleiding². Ritselend geluid dat te horen is als een hagedis zich beweegt of vervellingshuiden van slangen worden niet meegenomen als waarneming. Wel zijn belangrijke aanwijzingen voor een verblijfplaats onderzocht.

De kans dat beschermde of bedreigde reptielen voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat, als gevolg van de biotoopkenmerken.

¹ Handleiding voor het monitoren van amfibieën in Nederland (RAVON Werkgroep Monitoring, Universiteit van Amsterdam, gedateerd 2001).

² Handleiding voor het monitoren van reptielen in Nederland (RAVON Werkgroep Monitoring, Universiteit van Amsterdam, gedateerd 2003).

Vissen

Een visinventarisatie is niet uitgevoerd.

Insecten en overige fauna

De kans dat beschermde of bedreigde vlinders en libellen voorkomen, is vooraf als uiterst gering geschat. Er is dan ook geen specifiek onderzoek naar verricht. Wel is tijdens de inventarisatie gelet op de aanwezigheid van een geschikt biotoop.